

Inhoudsopgave

Voorwoord	V
Lijst van afkortingen	XI
Lijst van verkort aangehaalde literatuur	XIII
1 Inleiding	1
1.1 Twee soorten verkrijging door verjaring	1
1.2 De ratio van verkrijging door verjaring	1
1.3 De praktische betekenis van verkrijging door verjaring	2
1.4 Plan van behandeling	3
2 Verrijking door verjaring; een beknopte rechtshistorische schets	5
2.1 Romeins recht	5
2.2 Het oud-Nederlandse en het Rooms-Hollandse recht	8
2.3 Het Burgerlijk Wetboek van 1838	9
3 Verkrijgende verjaring op grond van art. 3:99 BW	11
3.1 Inleiding	11
3.2 Bezit	11
3.3 Bezit van verschillende soorten goederen	18
3.3.1 Roerende zaken, niet-registergoederen en rechten aan toonder of order	19
3.3.2 Onroerende zaken	19
3.3.2.1 Inbezitneming en bezit	19
3.3.2.2 Invulling bezitsvereisten in jurisprudentie	20
3.3.2.3 Strengere bezitseisen bij publiek eigendom?	22
3.3.2.4 Bezit als eigenaar of als beperkt gerechtigde	23
3.3.2.5 Huurder of erfpachter als inbezitnemer	25
3.3.3 Erfdienstbaarheden	26
3.3.4 Erfpacht en opstal	28
3.3.5 Hypotheek en pand	30
3.3.6 Vruchtgebruik	30
3.3.7 Vorderingsrechten op naam	31
3.4 Bezit van registergoederen en het achterwege blijven van het opmaken van de leveringsakte en/of de inschrijving daarvan in de openbare registers.	31
3.5 Bezit te goeder trouw	34
3.5.1 Inleiding	34
3.5.2 Nadere verkenning van inhoud en betekenis van het vereiste van goede trouw	35
3.5.2.1 Inbezitneming leidt als regel niet tot bezit te goeder trouw	35
3.5.2.2 Bezitsverkrijging door overdracht of door opvolging onder algemene titel en goede trouw	35
3.5.2.3 Een bezitter die eenmaal te goeder trouw is, wordt geacht dit te blijven	36

3.5.2.4	Goede trouw wordt vermoed aanwezig te zijn	36
3.5.3	Goede trouw en openbare registers (i); de kadastrale kaart maakt geen deel uit van de openbare registers	37
3.5.4	Goede trouw en openbare registers (ii); is bezit te goeder trouw van een registergoed mogelijk, zonder inschrijving van een op de gerechtigdheid tot dit goed betrekking hebbende akte in de openbare registers?.	38
3.5.5	Verhouding tussen art. 3:99 BW en de derdenbeschermingsbepalingen van art. 3:86 BW en art. 3:88 BW	40
3.6	Onafgebroken bezit gedurende drie of tien jaren	42
3.6.1	Stuiting en verlenging	42
3.6.2	Voortzetting verjaring	45
3.7	Overgangsrecht	45
4	Verkrijging door verjaring als gevolg van de bevrijdende verjaring van de rechtsvordering strekkende tot beëindiging van het bezit (art. 3:105 BW)	47
4.1	Inleiding	47
4.2	De termijn van art. 3:105 BW	47
4.2.1	De regeling van art. 3:105 lid 2 BW.	49
4.3	Dief wordt eigenaar	49
4.3.1	Dief als bezitter	49
4.3.2	Pretentieloos bezit?	51
4.3.3	Gebrekkig bezit?	52
4.3.4	De affaire Noortman; Rb. Rotterdam 27 april 2010.	53
4.3.5	De Minister van Veiligheid en Justitie; antwoorden op Kamervragen	53
4.3.6	Conclusie	54
4.4	Rechtsmiddelen van de (voormalige) eigenaar na een voltooide bevrijdende verjaringstermijn	55
4.4.1	Schadevergoeding uit onrechtmatige daad.	55
4.4.1.1	Verjaringstermijn van de vordering uit onrechtmatige daad	56
4.4.1.2	Reikwijdte van het Gemeente Heusden-arrest	57
4.4.2	Ongerechtvaardigde verrijking	60
4.4.3	Derogerende werking van de redelijkheid en billijkheid	62
4.4.4	Recht op eigendom; art. 1 Eerste Protocol bij het EVRM.	64
4.5	Extinctieve verjaring, niet gepaard gaand met verkrijging door verjaring; goederenrechtelijke ‘schemersituaties’	68
4.5.1	Alternatieve visie op art. 3:314 BW	70
4.5.2	Bezitsverkrijging na verloop van meer dan twintig jaar	71
4.5.3	M.v.A. II bij art. 3:314 lid 1 BW; verjaring revindicatie tegen houder.	72
4.6	Overgangsrecht	72
5	Enige nadere wettelijke regelingen ten aanzien van verkrijging door verjaring	75
5.1	Cultuurogoderen	75
5.2	De notariële verklaring van verjaring	78
5.3	De notariële akte van vaststelling	80
5.4	Akte van vernieuwing	81
5.5	Werking van rechtswege	81

5.6	Verjaring als origineire wijze van eigendomsverkrijging	82
5.7	Werking <i>ex nunc of ex tunc</i> ?	83
5.8	Tenietgaan van beperkte rechten door verjaring.	85
5.9	Eigendomsverkrijging door een vinder	86
5.10	Verkrijgende verjaring van goederen van een nalatenschap gekoppeld aan extinctieve verjaring van <i>hereditatis petitio</i>	87
	Rechtspraakregister (verwezen wordt naar paragraafnummers)	89